

Vandretur i Brande
BRANDLUND
mose – hede – skov

En tur i Brandlund Mose - hede - skov.

Brandlund Mose er et smukt og indholdsrigt naturområde lige op til Brande by. Der går en vandresti gennem mosen og op i hedebakkerne ovenfor mosen. Fra bakkerne er der vid udsigt over det skovklædte landskab omkring Brande ådalen.

En vandretur i Brandlund Mose giver mange oplevelser både af naturen og af områdets spændende historie gennem de sidste par hundrede år. Fra parkeringspladsen på vestsiden af Nordlundvej udgår der naturstier på henholdsvis 1,5 – 3 – 5 og 8 km gennem mosen og op i bakkerne.

Det forandrede landskab omkring Brande.

Brandlund Mose og hedebakkerne vest for mosen fortæller en spændende historie om de store forandringer som landskabet omkring Brande har været udsat for gennem tiderne. Indtil for ca. 200 år siden lå det meste af Brande egnen ligesom resten af det vestlige Jylland som udstrakte lyngheder. Det var næsten kun langs ådalene, hvor der var gode enge, at der kunne drives landbrug.

I løbet af 1800 tallet og helt op til midten af 1900 tallet er hederne under ledelse af Det danske Hedeselskab blevet dyrket op og plantet til, så egnen nu er helt anderledes end dengang hvor Midt – og Vestjylland var et fattigt uland.

I dag er Brandeegnen et land – og skovbrugslandskab og de før så mægtige heder er et særsyn. Tidligere var landskabet også præget af store hedemoser. De fleste af moserne er afvandet, men enkelte moser havde så tykke lag af tørv, at de blev til søer efter at tørvten var gravet væk. Det gælder Brandlund Mose, der nu ligger som en smuk sø omgivet af birkekrat og landbrugsjorder.

Hedebakkerne ved Brandlund Mose.

Hedebakkerne, - Gumblebjerg på sydsiden af Brande å hæver sig ca. 60 meter over ådalen. Fra toppen er der vid udsigt ned over Brande by og mod nord og øst. Fra toppen af bakkerne ser landskabet ud som om det er dækket af nåleskov, - dels på grund af de store plantager og dels på grund af de mange læhegn, der beskytter de lette sandjorder mod sandflugt.

Hedebakkerne ved Brandlund har undgået at blive plantet til, men til gengæld har de forandret sig på andre måder. Sandflugt har dannet små klitter særligt ved foden af bakkerne. Spredt rundt på bakkerne ligger mystiske større og mindre grave og huller. Dette mærkelige "krøllede" landskab stammer fra 2. verdenskrig, hvor de tyske besættelsestropper havde en større styrke stationeret i Brande. De tyske soldater brugte hedebakkerne som øvelsesområde og gravede skyttegrave, skyttehuller og skjul til panservogne.

Bevaring af Hedebakkerne.

De smukke hedebakker ville hurtigt blive til skov og krat, hvis de fik lov at passe sig selv. Bjergfyr og birk vil brede sig i løbet af få år og ødelægge både udsigten og lyngheden. For at bevare de åbne hedebakker fjernes træerne og samtidig slås lyngheden, sådan at friske unge lyngheder kan spire frem. Den nederste del af bakkerne med indlandsklitter afgræsses af får. Den øverste og vestlige del afgræsses af skotske højlandskvæg.

Hvordan finder du Brandlund Mose.

Mosen ligger ved Brandlundvej i den vestlige udkant af Brande by. Parkeringspladsen hvor stien udgår fra, ligger lige nord for kolonihaveområdet efter tekstilfabrikken Brandtex A/S.

Flere muligheder for at vandre i naturområder.

Rundt om elværksøen ca. 2 km nord for Brande by er der en 3 km lang vandresti. Ved vandkraftværket er en lille udstilling om værkets historie.

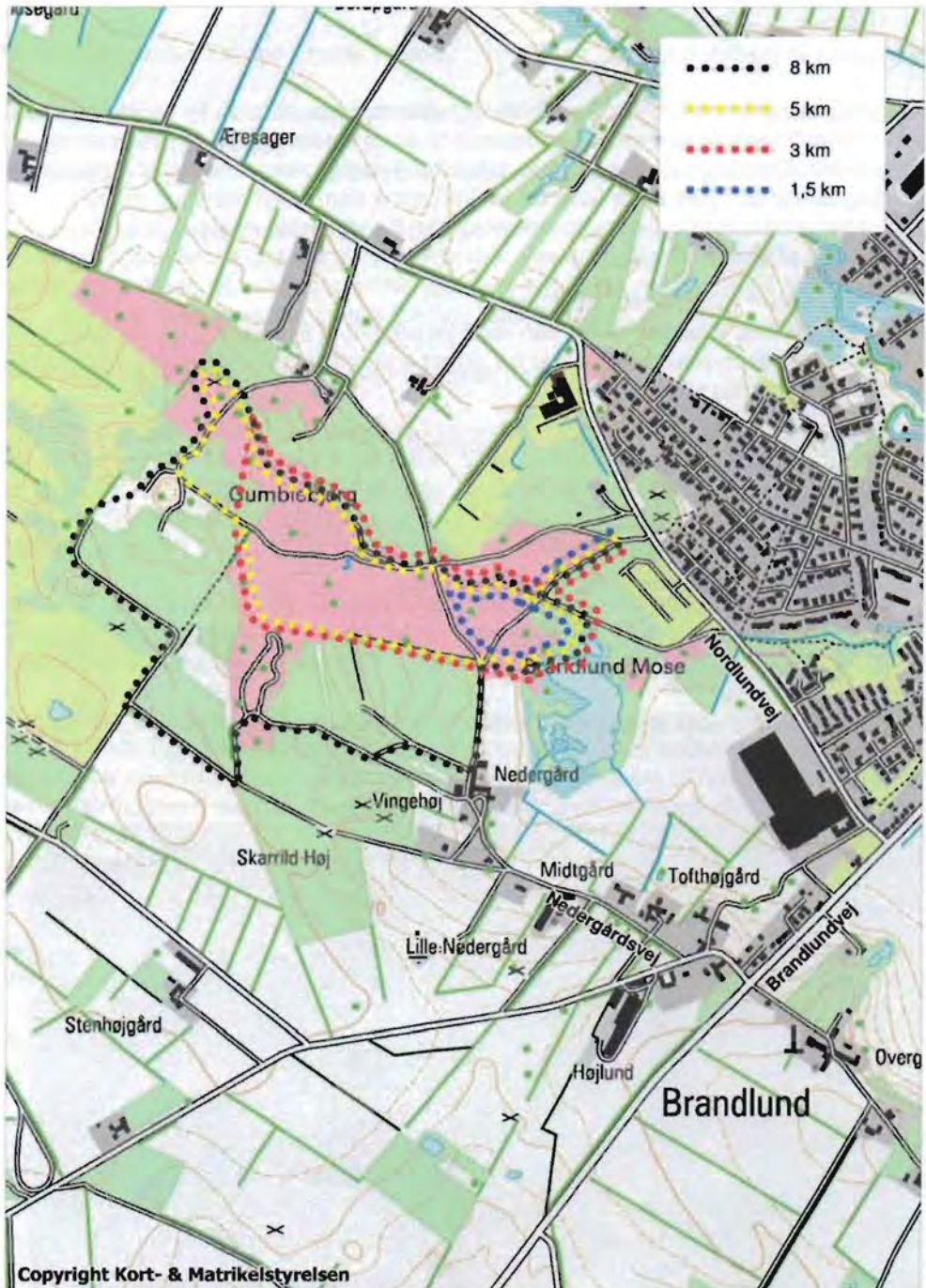
Regler for færdsel i mosen og hedebakkerne.

Der er fri adgang for gående, - men forbud for enhver form for motorkørsel (også knallerter).

Følg helst stierne, som ikke er afmærkede, men det er også tilladt at gå inde på heden.

Hunde skal føres i snor af hensyn til fårene og dyrelivet i øvrigt.

- 8 km
- 5 km
- 3 km
- 1,5 km